

Vastaus valtuustoaloitteeseen kulttuurihyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen Lempäälässä ohjaus valmisteluun

Kunnanhallitus 14.02.2022 § 42

Valmistelija vs. hallintojohtaja Riku Rekonen

Valtuutettu Satu Kosola jätti 28 valtuutetun tai varavaltuutetun ja vasemmistoliiton valtuustoryhmän valmisteleman aloitteen:

Kulttuurihyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen Lempäälässä

Kunnanvaltuusto lähetti valtuustoaloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 14 luvun 1 §:n kunnanhallitus on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja vs. hallintojohtaja Riku Rekonen 050 3839 076.

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää ohjata valtuustoaloitteen sivistyksen palvelualueelle valmisteltavaksi.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.
Otteet	sivistysjohtaja, kulttuurikoordinaattori

Sivistyslautakunta 15.12.2022 § 121
163/12.00.03.00/2022

Korona-aika on vaikuttanut erityisen pahasti kulttuuritoimijoihin, myös täällä Lempäälässä. Taiteesta ja kulttuurista toimeentulonsa saavien tilanne on haastava, koska tapahtumia ei ole voinut järjestää. Taiteella ja kulttuurilla on merkitystä myös meidän kaikkien hyvinvoinnille, kokonaisterveydelle ja osallisuuden tunteelle. Kulttuurihyvinvointi on erittäin osuva termi kuvaamaan juuri tätä seikkaa. Kulttuuriin panostaminen on mitä parasta ennaltaehkäisevää hyvinvointityötä, mikä vielä sote-uudistuksen jälkeenkin jää kunnan tehtäväksi. Olen ollut yhteydessä kunnan kulttuurista ja osallisuudesta vastaavaan palvelukoordinaattoriin. Häneltä sain kuulla, että kunnan kulttuuri- ja osallisuuspalvelut jakavat huolemme taide- ja kulttuurikentän toimijoiden vaikeasta tilanteesta. He ovat jo rakentamassa tietä tulevaan ja toivovat, että nämä rakennuspalikat auttavat toimijoita pandemian jälkeiseen elämään.

Tällä aloitteella Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää erillisellä hakemuksella haettavaa kohde-avustusta yhteisöllisyyttä lisäävän tapahtuman järjestämiseen. Tässä aloitteessa tarkoitettava kohde-avustus ei saa vaikuttaa vähentävästi vakiintuneiden toimijoiden toiminta-avustuksiin. Avustusta saisivat hakea kunnassa asuvat taiteen ja kulttuurin toimijat sekä kunnassa toimivat yhdistykset ja järjestöt. Luotamme siihen, että kulttuuripuolen ammattilaiset kunnassamme osaavat laatia kohde-avustuksen kriteerit ja hoitaa muut käytännön seikat. Varsinaisen aloitteen

lisäksi toivomme, että kevään aikana kartoitetaan mahdollisuus tarjota kunnan omia tiloja maksutta kulttuuritoimijoiden, yhdistysten ja kansalaisjärjestöjen toimintaan. Tätä kartoitustyötä voidaan jatkossa käyttää pohjana kulttuuri- ja osallisuustyön kehittämisessä ja tukemisessa.

Varmasti myös nyt toimintansa aloittava osallisuusjaosto hyötyy selvityksestä. Suora ja kasvava rahallinen tuki korona-ajasta kärsineille taide- ja kulttuuritoimijoille tuo esiin arvostuksen alaa kohtaan. Lisävarojen suuntaaminen rakenteiden ja osaamisen vahvistamiseen sekä konkreettisiin tilaratkaisuihin on puolestaan hyvä mahdollisuus luoda kestäviä ja demokraattisia ratkaisuja kulttuurialan tukemiseen.

Me allekirjoittaneet toivomme, että meillä on varaa sijoittaa ennaltaehkäisevästi kuntalaistemme hyvinvointiin. Petäkoski-Hult Tuula, Kairimo Hanna, Perälä Antti, Virolainen Vilma, Havukainen Heikki, Paananen Ismo, Aspila Riina, Päivänen Maria, Hämäläinen Ville, Tolonen Kari, Hämäläinen-Ylikahri Maikki, Huhtala Anita, Nurmela Piia, Tappura Mikko, Österberg Pauliina, Virtanen Kari, Träskbäck Jocka, Haapajoki Henri, Lehikoinen Hannele, Hytönen Erkki, Ojala Carita, Kiiveri Antti, Korkatti Mika, Haapasalmi Anita, Palokangas Juho, Hämäläinen Totti, Lipsanen Tuomo ja Kuisla Johann.

Vastaus vasemmistoliiton valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen kulttuurihyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseen Lempäälässä.

Kulttuuripalveluiden toimintaa ohjaavat Laki kuntien kulttuuritoiminnasta 2019, Lempäälän kunnan strategia, Pirkanmaan alueellinen kulttuurihyvinvointisuunnitelma sekä Lempäälän oma kulttuurihyvinvointiohjelma. Yksi kulttuurihyvinvointiohjelman painopisteistä on taide- ja kulttuuriperustan eli toimintaedellytysten ja osaamisen vahvistaminen.

Kulttuuritoimintalain hengessä (Laki kuntien kulttuuritoiminnasta 166/2019 §3 kohta 2) Lempäälän kulttuuri- ja osallisuuspalvelut noudattavat reilun taiteen periaatetta, käyttävät mahdollisimman paljon Lempäälän ja lähialueiden taide- ja kulttuuritoimijoiden osaamista sekä palveluita kulloisenkin talousraaminsa mukaan. Toisin sanoen kulttuuripalveluiden ostopalveluina hankkimat palvelut tukevat suoraa lähitaiteen- ja kulttuurin tekijöitä. Kulttuuripalvelut osallistuvat rakenteiden ja osaamisen vahvistamista tähtääviin aluehankkeisiin ja tuovat sieltä osaamisen ja verkostot kunnan toimijakentälle.

Tilat

Tilaratkaisuihin pyritään elävällä ja tiivistävällä yhteistyöllä palvelualueiden yli. Tilojen osalta kartoittamistyö aloitettiin keväällä 2022 ja sitä jatketaan edelleen. Kulttuuritoimijoille tila-asioita esiteltiin 20.6.2022 tapaamisessa, jossa oli edustettuna sekä kulttuuripalvelut että tilatoimi. Järjestöjen ja yhdistysten hyödynnettävissä olevat tilat ovat esillä myös syksyllä 2022 valmistuneessa Lempäälän kunnan järjestöyhteistyön ohjeessa.

Kuntalaisten ja eri toimijatahojen käytettävissä ovat maksutta pääkirjasto (maksuttomat tapahtumat), Erik Ednerin tori, Myllyrannan tapahtumapuisto ja Yhteisöjen talo. Yhteisöpalveluilta haettavissa ovat maksullisina liikuntapalveluiden ja nuorisopalveluiden hallinnoimat tilat sekä sivistyspalveluilta koulujen ja varhaiskasvatuksen tilat. Tilojen hinnoittelusta on tehty erikseen päätökset.

Kunnan yhdyskunnan palvelualueella on työn alla tilakartoitus kunnan vuokrattavista ja varattavista tiloista, joita voidaan tarjota kuntalaisille ja yhteisölle kulttuuri- ja muihin tapahtumiin. Tavoitteena on käyttöasteen nostaminen. Tätä varten tarvitaan toimiva tilavarausjärjestelmä. Erilaisia sähköisiä, koko kuntaa kattavia tilavarausjärjestelmiä kartoitetaan. Samanaikaisesti Lempäälän kunta on sitoutunut seutukunnallisen Varaamo -järjestelmän kehittämiseen ja käyttöönottoon.

Kulttuuritoiminnan avustukset

Kulttuuripalvelujen avustusbudjetissa ovat sekä yhdistysten toiminta-avustukset että kohdeavustukset. Kohdeavustuksia voivat hakea kulttuuriyhdistykset sekä kulttuuritoiminnan parissa toimivat toimintaryhmät taiteen harjoittamiseen ja harrastamiseen. Kohdeavustuksia voivat hakea sekä rekisteröidyt että rekisteröimättömät toimintaryhmät tai niiden yhteenliittymät kertaluontoisiin projekteihin. Mikäli hakija on saanut yleisavustusta, kohdeavustusta voidaan myöntää hakijan vuotuisesta toiminnasta poikkeavaan toimintaan. Kohdeavustuksilla tuetaan sellaisia tapahtumia/hankkeita, jotka edistävät kuntalaisten omatoimisuutta, yhteisöjen uusien toimintatapojen ja ideoiden kehittämistä ja käyttöönottoa sekä tapahtumia tai hankkeita, joiden kautta toiminnan piiriin tulee uusia lempääläisiä. Avustusta käsiteltäessä otetaan huomioon toiminnan laatu ja erityispiirteet, laajuus ja vaikuttavuus sekä taloussuunnitelma.

Kulttuuripalvelut pilotoi vuoden 2023 toiminnassaan niin sanottua käännteistä kilpailutusta, josta on saatu mallia Operaatio Pirkanmaa -hankkeessa. Pilotissa etsitään tietyn suurusluokan tapahtumien tai tempauksien toteuttajia. Haku kohdennetaan strategian ja kulttuurihyvinvointiohjelman mukaisesti. Haku on avoin sekä yhdistyksille, yrityksille että yksittäisille taitelijoille tai yhteisöille. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi osana Lempäälä-päivää 2023 tai kesän 2023 tapahtumia.

Yhteisöllisen tapahtuman järjestämiseen on mahdollista hakea rahoitusta myös osallistuvan budjetoinnin kautta. Idea-rahaa on vuonna 2023 haettavissa 65 000 euroa.

Lisätietoja:

- Kulttuurihyvinvointiohjelma 2022-2026
- Järjestöt - Lempäälä (lempaala.fi)
- Kulttuuriin liittyvän kansalaistoiminnan tuki ja avustukset, taiteen perusopetuksen avustukset - Lempäälä (lempaala.fi)
- Idearaha - ideoi ja äänestä! - Lempäälä (lempaala.fi)

Lisätietoja: Sivistysjohtaja Nina Lehtinen, p. 050 383 9789

Esittelijä	Sivistysjohtaja Nina Lehtinen
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Sivistyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.
Tiedoksi	kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto